

ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΙΙ

Διδάσκοντες: Απόστολος Χελιδόνης, Αν.Καθηγητής

Αργύρης Χουρμουζέλης, Επιστ.Συνεργάτης

Ιούνιος 2017

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Να απαντηθούν και τα δύο θέματα. Θα γράψετε σε δικές σας κόλλες. Επιτρέπεται η χρήση ασχολίαστου Αστικού Κώδικα. Να αναγραφεί ευκρινώς το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός μητρώου. Δεν θα περαστεί βαθμός, αν δεν έχει προηγηθεί ηλεκτρονική δήλωση του μαθήματος.

1^ο ΘΕΜΑ: Ο Αντώνης θέλησε να εκπληρώσει κάποτε το όνειρό του, δηλαδή να αγοράσει δικό του αυτοκίνητο. Επειδή όμως δεν διέθετε πολλά χρήματα, απευθύνθηκε στην μάντρα μεταχειρισμένων αυτοκινήτων της γειτονιάς του, που ανήκε στον Βασίλη και συμφώνησαν την αγορά ενός Ford Fiesta, που υπήρχε στην έκθεση. Το αυτοκίνητο κυκλοφορούσε ήδη εδώ και μια δεκαετία και άρεσε πολύ στον Αντώνη. Το αυτοκίνητο ήταν αξίας 3.000 €, ο Αντώνης όμως έπεισε με παζάρια τον Βασίλη να του το αφήσει στην τιμή των 1.800 €. Στο πρώτο όμως ταξίδι που έκανε, τα φρένα του αυτοκινήτου δεν έπιασαν καθόλου με αποτέλεσμα το αυτοκίνητο να εκτραπεί της πορείας του και να πέσει σε παρακείμενο δέντρο και να καταστραφεί ολοσχερώς. Το αυτοκίνητο ήταν κατόπιν τούτου σκέτα παλιοσίδερα, από θαύμα δε ο Αντώνης γλίτωσε και μάλιστα χωρίς καμία αμυχή. Όπως διαπιστώθηκε στο μεταξύ, το πρόβλημα στα φρένα οφειλόταν σε παλαιότερο ατύχημα του προηγούμενου ιδιοκτήτη, το οποίο αυτός απέκρυψε από τον Βασίλη, ο δε τελευταίος δεν μπόρεσε να κάνει κανένα έλεγχο πριν το εμπορευθεί, αν και ήταν εύκολη η διάγνωση του προβλήματος. Το αυτοκίνητο με το πρόβλημα στα φρένα ήταν αξίας 2.200 €. Σημειώνεται ότι Βασίλης και Αντώνης συμφώνησαν εγγράφως ότι ο πρώτος απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για ενδεχόμενα προβλήματα στο αυτοκίνητο. Ο Αντώνης ζήτησε μετά από αυτό από τον Βασίλη τα 800 €, δηλαδή την διαφορά ανάμεσα στην αξία του αυτοκινήτου με και χωρίς το πρόβλημα στα φρένα. Ενόψει των παραπάνω ερωτάσθε:

- 1) Πώς αξιολογείτε νομικά την αναζήτηση του παραπάνω ποσού από τον Αντώνη; Συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις ευθύνης για αναζήτηση του εν λόγω ποσού (**3 βαθμ.**);
- 2) Ποια η νομική σημασία του επιχειρήματος του Βασίλη ότι έχει ήδη απαλλαχθεί από την ευθύνη λόγω της ειδικότερης συμφωνίας (**1 βαθμ.**);
- 3) Αν υποθεθεί ότι η αγορά έλαβε χώρα την 10.1.2015, το ατύχημα συνέβη την 1.2.2015 και ο Αντώνης ζήτησε με αγωγή τα 800 € την 30.5.2017, έχει περιθώρια ευδοκίμησης η αγωγή του με αντικείμενο τα παραπάνω χρήματα; Μπορεί ο Αντώνης να στηρίξει την αγωγή του τότε στην ΑΚ 914 (**2 βαθμ.**);

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

- 1) Ο Αντώνης ασκεί το βοήθημα της μικρής αποζημίωσης (ΑΚ 543). Υπαναχώρηση που σωρεύεται με αποζημίωση δεν νοείται εδώ, διότι ο Αντώνης δεν επιστρέφει τα παλιοσίδερα (το πρακτικό δεν αναφέρει κάτι τέτοιο). Επίσης, μείωση του τιμήματος δεν υπάρχει, διότι με βάση τον σχετικό υπολογισμό θα έπρεπε να ζητήσει $1800 \times 2200 : 3000 = 1678$, άρα θα έπρεπε να ζητήσει πίσω 132 και όχι 800 €. Αφού ζητά αποζημίωση, απαιτείται και πταίσμα του Βασίλη (ΑΚ 543 εδ. 2). Πραγματικό ελάττωμα υπάρχει, διότι το πρόβλημα στα φρένα σημαίνει μη ασφαλή οδήγηση με βάση το κριτήριο 535 αρ. 3 (αντικειμενικό κριτήριο). Πταίσμα του Βασίλη υπάρχει, διότι ως ιδιοκτήτης της μάντρας όφειλε να κάνει τεχνικό έλεγχο στα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που εμπορεύεται. Έχει τουλάχιστο ελαφρά αμέλεια (ΑΚ 330). Ο δόλος του προκατόχου του αυτοκινήτου δεν ενδιαφέρει.
- 2) Η απαλλαγή του Βασίλη στο πλαίσιο του αποδεικτικού εντύπου είναι άκυρη, διότι πρόκειται για καταναλωτική πώληση (άρθρ. 5 παρ. 6 Ν. 2251/1994).
- 3) Στην πώληση η παραγραφή είναι διετής για τα κινητά πράγματα (ΑΚ 554) και αρχίζει από τον χρόνο μετάθεσης του κινδύνου, συνθηθέστερα, όπως εδώ, από την παράδοση του αυτοκινήτου. Άρα, η αξίωση του Αντώνη παραγράφηκε. Αδικοπραξία του Βασίλη δεν νοείται, διότι αυτός παρέδωσε εξαρχής ελαττωματικό πράγμα, άρα αυτό μπήκε ελαττωματικό στην περιουσία του Αντώνη. Συνεπώς, δεν υπάρχει προσβολή απόλυτου δικαιώματος. Η αποζημίωση είναι εδώ μόνο συμβατική. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι τα φρένα είναι ένα διακριτό μέρος του αυτοκινήτου και το πρόβλημα σ' αυτό «επεκτείνεται» και στο υπόλοιπο άθικτο μέρος του αυτοκινήτου (βλ. Κορνηλάκη, στο τμήμα για ευθύνη παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων). Η άποψη αυτή δεν πείθει. Ακολουθείται κυρίως στη Γερμανία και εκεί της ασκείται έντονη κριτική. Η διάσταση αυτή, αν δεν μνημονεύεται δεν επηρεάζει την απάντηση, δίνει όμως μισό βαθμό σ' αυτόν που θα την μνημονεύσει.

2° ΘΕΜΑ: Ο 20χρονος Γιάννης είναι φοιτητής της Νομικής Σχολής Θράκης. Μετά από πολλές παρακλήσεις έπεισε τον πατέρα του Γιώργο να του παραχωρήσει το αυτοκίνητό τους, ένα παλιό Audi. Ο Γιώργος, που κατοικούσε στην Αθήνα, έστειλε λοιπόν στον Γιάννη την ακόλουθη επιστολή: «Αγαπητέ Γιάννη, με βαριά καρδιά σου στέλνω τα κλειδιά του αυτοκινήτου μας. Είναι πια δικό σου. Εγώ αγόρασα ένα καινούργιο Audi Quattro. Όταν κατέβεις στην Αθήνα, μπορείς να το πάρεις και ν' ανέβεις μ' αυτό στην Κομοτηνή. Να προσέχεις όμως στον δρόμο. Με αγάπη, Ο πατέρας σου». Πράγματι στην πρώτη του κάθοδο στην Αθήνα ο Γιάννης πήγε στο γκαράζ του σπιτιού, για να πάρει το αυτοκίνητο, αλλά, όπως διαπίστωσε ο πατέρας του είχε κλειδωμένο το γκαράζ και είχε πάρει μαζί του τα κλειδιά του στο εξωτερικό, όπου έλειπε σε επαγγελματικό ταξίδι. Σε τηλεφωνική επικοινωνία τους, ο Γιώργος είπε στον γιο του ότι άλλαξε γνώμη, διότι ανησυχούσε πολύ για τη ζωή του Γιάννη. Ο τελευταίος αγανακτισμένος αναρωτιέται:

- 1) Απέκτησε κυριότητα στο παλιό Audi (**2 βαθμοί**);
- 2) Αν ο Γιώργος είχε παραδώσει στον Γιάννη και τα κλειδιά του γκαράζ, όμως το καλοκαίρι μετά την επιστροφή του Γιάννη με το παραπάνω αυτοκίνητο στο οικογενειακό σπίτι του για διακοπές σε προσωπικό καυγά με τον πατέρα του, ο

Γιάννης αποκάλυψε τον Γιώργο ενώπιον συγγενών «παλιόγερο» και «άθλιο γουρούνι», μπορεί ο Γιώργος να ζητήσει την επιστροφή του αυτοκινήτου (**2 βαθμοί**);

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

- 1) Η δωρεά προϋποθέτει συμβολαιογραφικό έγγραφο για να είναι έγκυρη (ΑΚ 498 παρ. 1). Ειδικά όμως επί κινητού, η παράδοση του τελευταίου θεραπεύει τον ελλείποντα συστατικό τύπο. Το ερώτημα είναι αν ο Γιώργος (πατέρας) παρέδωσε το αυτοκίνητο στον Γιάννη (γιο). Αναμφίβολα πρόκειται για παράδοση μακρά χειρί. Όμως ο Γιώργος παρέδωσε μόνο τα κλειδιά του αυτοκινήτου και όχι και του γκαράζ. Άρα, παράδοση δεν υπάρχει, αφού ο Γιάννης δεν μπορεί να ασκήσει ανενόχλητα φυσική εξουσίαση επί του πράγματος. Ο Γιάννης δεν απέκτησε κατόπιν τούτου κυριότητα.
- 2) Σε αυτή την περίπτωση υπάρχει έγκυρη δωρεά, αλλά ο Γιάννης αποδείχτηκε αχάριστος έναντι του πατέρα του. Ο Γιώργος μπορεί να ανακαλέσει την δωρεά (ΑΚ 505).